

WORLD WIDE WEB (SURFACE WEB) – DARK WEB – DEEP WEB

V súvislosti s internetom sa používajú rôzne termíny, ktoré predstavujú rôzne časti – úrovne tohto sveta. Môžete sa stretnúť s označeniami – povrchový web, temný web, hlboký web a temný internet. Objavuje sa mylná predstava, že ide o synonymá a často dochádza k ich zámene. V súvislosti s touto témou sa v našej spoločnosti objavujú aj rôzne mýty, napríklad, že vstup do Dark webu je veľmi komplikovaný, že Dark web vlastne vôbec neexistuje, že surfovanie v Dark webe je nelegálne a mnohé iné. Preto Vám prinášame stručný prehľad a vysvetlenie toho, čo tieto úrovne internetu predstavujú, pretože každá z nich slúži určitému špecifickému účelu.

WORLD WIDE WEB - SURFACE WEB - POVRCHOVÝ WEB

- predstavuje cca 4% internetu
- je to základná úroveň - základný vstup do internetu
- je využívaný bežnými užívateľmi na dennej báze
- je tvorený webovými stránkami s určitým obsahom

- údaje na webových stránkach sú indexované vyhľadávacími nástrojmi
- ide napríklad o Google, YouTube, Facebook, Yahoo, Wikipedia, Bing,...

DEEP WEB - HLBOKÝ WEB

- nachádza sa pod povrchovým webom
- v kombinácii s Dark webom predstavuje 96% internetu
- obsahuje väčšinu internetových údajov
- nie je to tajné miesto
- nachádza sa tu obsah, ktorý nie je možné vyhľadať štandardnými nástrojmi
- na získanie prístupu je potrebné poznať URL adresu

- Deep web obsahuje akademické databázy, registrácie webových fór, lekárske záznamy, finančné záznamy, legálne dokumenty, niektoré vedecké správy, vládne správy, špecifické dokumenty rôznych organizácií, obsahy mailov, obsah účtov sociálnych médií, ...
- webové stránky v Deep webe si vyžadujú kontrolu a sprístupnia sa až na základe realizovanej kontroly prístupu

DARK WEB - TEMNÝ WEB

- je tvorený webovými stránkami, ktoré nie je možné vyhľadávať štandardnými nástrojmi a vyžadujú si využitie špecifického softvéru
- má anonymnú a tajomnú povahu
- používanie Dark webu je legálne a sám o sebe nie je web „zlý“, bol vytvorený pre účely väčšej bezpečnosti a ochrany súkromia, ale istí jednotlivci ho začali využívať na nelegálne činnosti
- Dark web je možné využívať nielen na temné a nelegálne aktivity, ale aj na tie užitočné, často ho využívajú napríklad novinári, ktorí pracujú na citlivých príbehoch alebo ľudia, ktorí majú obavu o ochranu svojho súkromia na Surface webe, preto využívajú anonymitu, ktorú Dark web ponúka
- zväčša sa však využíva na uľahčenie a sprístupnenie nelegálnej činnosti - predaj liekov, násilie, nelegálny obchod (drogy, strelné zbrane, ľudské orgány, vybavenie na páchanie trestných činov, čítačky kariet, falšované peniaze, kódy bankomatov,...) detská pornografia, finančné informácie, nezákonné sociálne zabezpečenie, hackerstvo, extrémizmus,...
- platby v Dark webe prebiehajú v digitálnej mene - bitcoin
- na Dark webe prebieha mnoho typov komunikácie a existujú na nej aj špeciálne sociálne siete
- prístup do Dark webu je možný prostredníctvom bezplatného softvéru TOR s otvoreným zdrojom, ktorý zabezpečuje anonymnú komunikáciu alebo cez I2P - anonymnú sieťovú vrstvu, ktorá sprostredkúva „peer to peer“ komunikáciu a je odolná voči cenzúre a nedostanete sa s ňou na Surface web - oba maskujú reálnu IP adresu a zabezpečia nedohľadateľnosť

- inštalácia TOR siete je dostupná aj zadarmo
- cesta do Dark webu je pomerne jednoduchá, ale vstupom do tejto úrovne sa vystavujete kontaktu s potenciálnymi hrozbami Dark webu
- na Dark webe neexistuje vyhľadávač podobný tým, ktoré sa používajú v Surface webe, surfovanie v tomto webe je však úplne odlišné
- na používanie a surfovanie v Dark webe potrebujete poznať konkrétnu URL adresu stránok, ktoré majú zväčša ťažko zapamätateľnú podobu, kombináciu písmen a číslíc, ktorá sa intenzívne mení a namiesto „.com“ a „.org“ používajú „.onion“
- ak chcete navštíviť niektorú stránku, ktorú bežne navštevujete prostredníctvom Surface webu cez Dark web, môžu nastať isté komplikácie - stránky budú fungovať pomalšie vplyvom tvorby novej IP adresy a procesu šifrovania, ak bude potrebné prihlásenie sa, alebo registrácia na nejakú stránku alebo portál, prístup Vám môže byť zamietnutý a vyhodnotený ako podozrivý práve kvôli TOR-ovej sieti.
- vstupom do tohto priestoru naozaj môžete prísť do kontaktu s informáciami a aktivitami, o ktorých nebudete chcieť vedieť, aj preto nesie táto úroveň internetu označenie „temný web“
- potenciálne hrozby: vírusy, hackeri a únos webovej kamery - RAT - „únoscovia“ sledujú a stúpia Vám do súkromia cez objektív kamery na vašom zariadení. Odporúčame, aby ste si web kameru prekryli alebo prelepili v čase, keď ju nepoužívate
- na elimináciu patológií a nelegálnych aktivít na Dark webe sa realizuje sledovanie týchto nelegálnych webov a ich vypínanie

ODPORÚČANIA PRE RODIČOV AJ UČITEĽOV

- získajte informácie o Dark webe a hovorte o tom so svojimi deťmi
- počúvajte, čo hovoria Vaše deti a aké slová v súvislosti s internetom používajú. Ak ich budete počuť použiť slová ako TOR-ové siete alebo Dark web, opýtajte sa ich na to, čo o nich vedia a stavajte na tom spoločnú komunikáciu
- filtre a rodičovské kontroly sú účinné iba do určitého veku dieťaťa (cca do 10 rokov) po tomto veku je najúčinnějšíou stratégiou rozvíjanie zodpovednosti - poskytnutie zodpovednosti tínedžerom im vytvára priestor na „tréning“, kým sa sami vydajú do sveta
- buďte pri Vašich deťoch, zauímajte sa a rozprávajte sa o ich online živote
- ak „urobia chybu“ - majú na ňu právo, keďže nemajú toľko skúsenosti ako Vy - sprevádzajte ich, vytvorte im bezpečný a otvorený priestor, v ktorom môžu otvorene hovoriť a požiadať o pomoc
- ak Vaše dieťa používa Dark web, neznamená to automaticky, že koná niečo nezákonné, zistíte a pochopíte jeho dôvody, prečo využíva práve túto úroveň internetu a porozprávate sa spoločne aj o možných rizikách
- podporte ich v tom, aby rozpoznali manipulatívne správanie ľudí na internete a rozlišovali, s kým sa majú rozprávať a aké informácie je bezpečné zdieľať
- porozprávajte sa so svojimi deťmi o únose web kamery a spôsobe

ochrany

- ak sa Vám zdôverí, že narazilo na niečo, čo v ňom vyvoláva znepokojenie, oceňte to, rozprávajte sa o tom a riešte to spolu
- ak máte pocit, že sa s Vami o tom rozprávať nechce, povedzte im, že existuje miesto, kde pomoc získate a nebude v tom osamote - SME TU - www.ipcko.sk, www.stalosato.sk, www.krizovalinkapomoci.sk, www.dobralinka.sk

Je prirodzené, že ako rodič môžete byť znepokojený myšlienkou, že sa Vaše dieťa pohybuje v Dark webe. Pomôcť im môžete práve tým, že sa o ich online život zaujímate, máte informácie o Dark webe a po prvotnom „šoku“ sa zamyslíte, ako im najlepšie pomôcť, ako ich ochrániť a byť pri nich v každej vzniknutej situácii. Sprevádzajte ich na ceste v online prostredí, aj oni sami sa v tomto svete „učia chodiť“ a orientovať sa. Je možné, že na tejto ceste urobia chybu, neodsudzujte ich a ponúknite im pomoc, podporu a bezpečie.

PONUKA POMOCI PLATÍ AJ PRE VÁS. SME TU, NEVÁHAJTE SA NA NÁS OBRÁTIŤ.

Zdroj: <https://www.broadbandsearch.net/blog/facts-about-dark-web>
<https://www.helloitsliam.com/2018/08/31/surface-deep-and-dark-webs-whats-the-difference/>



STALOSATO.SK

